

Asia: VN/8745/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknologiateollisuus kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja muista hallinnollisista menettelyistä.

Esityksen mukaan hakija pystyisi hoitamaan lupamenettelyihin ja muihin hallinnollisiin menettelyihin liittyvän asioinnin sähköisen yhteyspisteen kautta. Asiointi pitäisi sisällään hakemusten jättämisen ja muun hakemukseen liittyvän asioinnin yhteyspisteviranomaisen, toimivaltaisen viranomaisen ja hakijan välillä. Teknologiateollisuus pitää tätä sähköisten menettelyiden kehittämisaskelta erittäin tärkeänä ja tervetulleena. Lupamenettelyiden sähköistäminen on keskeistä pyrittäessä kohti tehokkaampia ja eri osapuolten kannalta toimivampia menettelyitä, ja tätä kehitystyötä on tarpeellista jatkaa edelleen.

Esityksen tavoitteena on myös parantaa lupamenettelyitä ja muita hallinnollisia menettelyitä koskevaa neuvontaa. Esityksen mukaan yhteyspisteviranomaisen neuvontavollisuus kattaisi laajasti uusiutuvan energian tuotantolaitokseen liittyvät lupamenettelyt ja muut hallinnolliset menettelyt ja sisältäisi siis myös maankäytön suunnitteluun, kiinteän omaisuuden käyttöoikeuteen ja tuotantolaitosten suunnitteluun liittyviä lupamenettelyitä ja muita hallinnollisia menettelyitä. Tällainen asiakaslähtöisyyden edistäminen on aivan keskeistä. Nykyisellään luvanhakijoilla on toisinaan ollut vaikeuksia saada riittävästi ennakkoneuvontaa lupaprosessista ja etenkin tarvittavasta aineistosta sekä hankkeen luvanmyöntämisedellytyksistä. Lupamenettelyn sujuvaa läpiviemistä edesauttaa oleellisesti se, että yrityksillä on ennakolta paremmin tiedossa toimintaa ja sen lupamenettelyitä koskevat lainsäädännön vaatimukset. Tämä edesauttaa luvanhakijan myötävaikuttamisen mahdollisuuksia lupaprosessissa ja parantaa siten ennakoitavuutta myös lupaviranomaisen eduksi.

Ehdotetussa laissa säädettäisiin sitovat määräajat uusiutuvan energian voimalaitosten lupamenettelyille ja muille hallinnollisille hyväksymismenettelyille. Sääntely viranomaisia sitovasta määräajasta lupamenettelyn kestolle on lähtökohtaisesti tärkeä toimenpide lupaprosessin ennakoitavuuden parantamiseksi ja sen keston kohtuullistamiseksi. Esityksen mukaan määräajat koskisivat kaikkien voimalaitoksen rakentamisen, päivittämisen, verkkoon liittämisen ja käyttämisen edellytyksenä olevien lupamenettelyiden ja muiden hallinnollisten hyväksymismenettelyiden kokonaiskestoja. Tällainen hankelähtöisyys lupamenettelykohtaisen tarkastelun sijaan on erittäin tervetullutta. Hankelähtöinen tarkastelu lisännee myös eri lupaviranomaisten välistä koordinaatiota ja yhteistyötä, mikä olisi myös erittäin hyvä asia.

Ehdotuksen mukaan voimalaitosten lupamenettelyiden enimmäiskestoksi säädettäisiin kaksi vuotta (sähköntuotantokapasiteetiltaan alle 150 kW:n voimalaitoksille sekä päivittäishankkeille yksi vuosi). Lisäksi säädettäisiin mahdollisuudesta jatkaa määräaikoja perustellusta syystä. Ehdotuksen mukaiset määräajat ovat vielä varsin pitkiä, ja lähtökohtana sääntelyssä tulisi olla pikemminkin enimmillään vuoden määräaika. Käsittelyaika tulisi laskea hankkeen ensimmäisen hakemuksen vireilletulosta viimeisen päätöksen tiedoksiantoon ja siten, että määräajan laskeminen keskeytyisi hakemuksen täydentämisajaksi, jotta myös hakijalla olisi syytä edistää lupaharkinnassa tarvittavien tietojen toimittamista.

Investointien edistämiseksi on erittäin tärkeää, että hankkeiden edellyttämiä lupamenettelyitä sujuvoitetaan, mihin tällä esityksellä pyritäänkin. Oleellista on myös jatkaa lupamenettelyiden kehittämistä muiden kuin tässä esityksessä tarkasteltujen hankkeiden osalta ja siten, että myös kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyt huomioidaan, sillä ne muodostavat merkittävän osan hankkeiden vaatimasta koko lupaprosessista. Lisähuomiona tuomme esille, että selkeyden kannalta ei ole aivan optimaalista, että jatkossa ympäristöministeriöllä ja työ- ja elinkeinoministeriöllä on omat ”yhden luukun” lakinsa ja näiden osalta eri koordinoivat viranomaiset. Vaikka nyt lausunnolla olevassa esityksessä kyse ei olekaan menettelyllisestä yhdistämisestä samoin kuin eräiden ympäristöllisten lupamenettelyiden yhteensovittamisesta annetussa laissa, lakien mukaisissa lupamenettelyissä saattaa olla päällekkäisyyksiä.

Fiskaali Tiina
Teknologiateollisuus ry